

Pracovní porada pro ohlašovny

Zlín, červen 2024

1. Ohlášení změny místa trvalého pobytu
2. Ukončení trvalého pobytu
3. Doručovací adresa
4. Poskytování údajů z AISEO
5. Zrušení údaje o místě trvalého pobytu
6. Ostatní

1. Ohlášení změny místa TP

Kde je možné mít evidováno místo TP?

§ 10 odst. 1 ZEO → v objektu, který je podle zvláštního právního předpisu (*vyhláška č. 326/2000 Sb.*) **označen číslem popisným nebo evidenčním, popřípadě orientačním číslem a který je určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci**

§ 13 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon

byt = soubor místností, popřípadě jedna obytná místnost, který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení

ubytovacího zařízení = stavba nebo její část pro poskytování ubytování a služby s tím spojené (NE bytový dům, rodinný dům, stavba pro rodinnou rekreaci)

Kdo může změnu místa TP ohlásit?

- občan mladší 15 let → zákonný zástupce, poručník, opatrovník, pěstoun nebo osoba, které byl občan mladší 15 let svěřen do osobní péče

§ 894 občanského zákoníku (dále jen „OZ“)

(1) Rodiče jako zákonní zástupci mohou pro vyřízení záležitosti dítěte, nejedná-li se o záležitost osobního stavu, uzavřít smlouvu o zastoupení osobou s odbornými znalostmi, popřípadě i jinou vhodnou osobou.

- občan starší 15 let, omezený ve svéprávnosti → opatrovník
- občan starší 18 let, kterému brání duševní porucha samostatně právně jednat → může člen domácnosti, jehož oprávnění k zastupování bylo schváleno soudem
- občan starší 15 let, svéprávný → sám nebo zmocněnec na základě zvláštní plné moci s úředně ověřeným podpisem zmocnitele (novelizace § 10 odst. 11 ZEO s účinností od 1. ledna 2024)

1.1 Prokázání totožnosti

Občan starší 15 let, který dovršil 15. rok věku a neuplynula ještě 30denní lhůta pro povinné podání žádosti o vydání občanského průkazu

- ✓ pokud je držitelem jiné veřejné listiny ve smyslu § 10 odst. 6 písm. b), například cestovního dokladu, prokáže svou totožnost tímto dokladem
- ✓ pokud není držitelem cestovního dokladu, předloží svůj rodný list a jeho zákonný zástupce potvrdí před pracovníkem ohlašovny jeho totožnost

Lze při ohlášení změny místa TP prokázat totožnost občanským průkazem prostřednictvím aplikace eDoklady?

→ nelze

Občan je povinen prokázat totožnost platným občanským průkazem, pokud je jeho držitelem. V tom případě je třeba jej předložit (k oddělení označené části). Pokud nemá platný OP, nezobrazí se v aplikaci eDoklady.

1.2 Apartmán, ateliér atd.

- nelze paušalizovat, záleží na konkrétním vyhodnocení daného případu ohlašovnou, s případnou součinností příslušného stavebního úřadu
- důležité bude kolaudační rozhodnutí či kolaudační souhlas (účel užívání stavby)

1.3 Nájemní smlouva

Nájemní smlouva uzavřená v elektronické podobě

- podle § 2237 občanského zákoníku nájemní smlouva vyžaduje písemnou formu
- smlouva musí být podepsaná

Řešení?

- ✓ klient pošle smlouvu do datové schránky obce nebo mailem, pracovnice ohlašovny ověří podpisy

Automatické prodloužení nájemní smlouvy

- nájemní smlouva obsahuje ujednání o možnosti prodloužení této smlouvy → ohlašovna nemá důvod zpochybňovat její platnost, občana k trvalému pobytu přihlásí a následně splní oznamovací povinnost vůči vlastníkovu objektu

§ 2230 občanského zákoníku

„Užívá-li nájemce věc i po uplynutí nájemní doby a pronajímatel ho do jednoho měsíce nevyzve, aby mu věc odevzdal, platí, že nájemní smlouva byla znovu uzavřena za podmínek ujednaných původně. Byla-li původně nájemní doba delší než jeden rok, platí, že nyní byla uzavřena na jeden rok; byla-li kratší než jeden rok, platí, že nyní byla uzavřena na tuto dobu.“

1.4 Podnájem

§ 2274 občanského zákoníku

Nájemce může dát třetí osobě do podnájmu část bytu, pokud **v bytě sám trvale bydlí, i bez souhlasu pronajímatele.**

§ 2275 občanského zákoníku

V případě, že **nájemce v bytě sám trvale nebydlí**, může dát třetí osobě do podnájmu byt nebo jeho část **pouze se souhlasem pronajímatele.** Vyžaduje se písemná forma souhlasu (žádost – souhlas). V nájemní smlouvě může být ujednán zákaz podnájmu.

- Doporučujeme vyžadovat předložení podnájemní smlouvy a zároveň předložení souhlasu pronajímatele, nebyl-li sjednán v rámci podnájemní smlouvy.

1.5 Oprávněná osoba

Zletilý vlastník omezený ve svéprávnosti

Občan se chce přihlásit k TP do nemovitosti patřící osobě, která je omezená ve svéprávnosti. Občan je zároveň soudem stanoveným opatrovníkem majitele.

Kolize zájmů → opatrovník by měl požádat soud o udělení souhlasu k přihlášení jeho osoby k trvalému pobytu, případně by soud ustanovil kolizního opatrovníka.

1.6 Nezletilý vlastník

- Oprávněná osoba = osoba, která je oprávněna užívat objekt nebo jeho vymezenou část (např. byt nebo obytnou místnost), anebo je provozovatelem ubytovacího zařízení, kde se občan hlásí k trvalému pobytu.
- Od 1. ledna 2024 není podmínka věku (18+) → souhlas k ohlášení změny může dát občan starší 15 let, za mladší zákonný zástupce, pěstoun, ...

1.7 Tisk přihlašovacího lístku

Vzor přihlašovacího lístku k trvalému pobytu je stanoven vyhláškou k provedení zákona o evidenci obyvatel.

Občan je povinen v souladu s § 6 písm. a) ZEO originál tohoto tiskopisu vyplnit a podepsat.

S úpravou ZEO ve smyslu možnosti vyplnění a tisku přihlašovacího lístku ohlašovnou se v současné době nepočítá.

1.8 Potvrzení o změně místa TP

Razítko?

Potvrzení o změně místa TP slouží jako nedílná součást občanského průkazu, ve kterém je již veden neplatný údaj o místu TP občana → je vhodné použít kulaté (úřední) razítko (agenda evidence obyvatel je výkonem státní správy)

1.9 Chybné zavedení místa TP

- Při chybném zápisu adresy místa trvalého pobytu do ISEO je nutné **neprodleně** telefonicky kontaktovat Ministerstvo vnitra, odbor správních činností, oddělení evidence obyvatel
- Výmaz v archivu pobytů provede MV maximálně do 24 hodin od provedení chybného zápisu do ISEO.
- Později zrušení údaje o místu TP podle § 12 odst. 1 písm. a) ZEO (správní řízení)

1.10 Oznamovací povinnost § 10/7 ZEO

- v ustanovení § 10 odst. 7 ZEO je taxativně uvedeno, které údaje je ohlašovna vlastníku objektu povinna sdělit: jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození oprávněné osoby a změna v počtu přihlášených osob
- údaj o datu změny místa TP se neuvádí
- lhůta: 15 dnů od zaevidování změny

2. Ukončení TP

- nelze vyznačit do budoucna (např. za půl roku) - ani prostřednictvím formuláře Zápis údaje o adrese místa trvalého pobytu do agendového systému evidence obyvatel /M28/, ani prostřednictvím aplikace C227
- může být evidováno nejdříve ode dne, kdy ohlašovna obdržela oznámení, pokud občan neuvedl den pozdější

2.1 Správní poplatek

Vyjádření Ministerstva financí

„Je-li v položce 2 písm. e) sazebníku zákona o správních poplatcích stanoven správní poplatek za „ohlášení“ bez dalšího upřesnění, vybere správní úřad správní poplatek ve výši stanovené u této položky bez ohledu na skutečnost, kolik osob je v ohlášení uvedeno.“

3. Doručovací adresa (§ 10b ZEO)

Lze zaevidovat doručovací adresu na adresu ohlašovny?

- adresou pro doručování může být?
 - ✓ adresa v ČR (kód adresního místa)
 - ✓ adresa v zahraničí
 - ✓ adresa poštovní přihrádky nebo dodávací schránky
- nevyžaduje se žádný doklad o vztahu k danému místu
 - ➔ doručovací adresa na tzv. úřední adrese je možná

Lze zrušit doručovací adresu (např. na žádost vlastníka objektu)?

 nelze

ALE

provozovatelé poštovních služeb mají doručovat písemnosti vždy pouze do schránky označené osobou příjemce, v opačném případě nemá být zásilka vůbec doručena

Řešení? – označit schránku, že osobě X nepatří

4. Poskytování údajů z ISEO

Poskytování údajů notářům

- pro účely vedení dědického řízení jsou oprávněni využívat údaje z ROB a ISEO (musejí být v RPP přihlášení k agendě A484 – Notáři)
- v případě, že požadované údaje nejsou vedeny v ROB ani ISEO a jsou dohledány v manuální evidenci, měly by být poskytnuty

4.1 Poskytování na žádost § 8/3 ZEO

Žádost

- od 1. ledna 2024 úprava žádosti
  v oddílu A byl nahrazen pojem „nezletilé dítě“ pojmem „dítě do 15 let“ (všem ohlašovnám zasláno pod č. j. KUZL 12847/2024 dne 22. ledna 2024)

Rozsah poskytnutých údajů

- musí odpovídat rozsahu požadovaných údajů (!)

Forma poskytnutí údajů

- ZEO v současné době neumožňuje vydat z ISEO ověřený výstup údajů z informačního systému veřejné správy ve smyslu § 9 odst. 2 a 3 zákona o informačních systémech veřejné správy → sdělení

Správní poplatek

- 50 Kč za stránku (položka 3a sazebníku správních poplatků, zákon č. 634/2004 Sb.)

4.2 Poskytování vlastníkovi objektu § 10/8 ZEO

- na žádost vlastníka
- rozsah poskytovaných údajů: jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození občana, k němuž vede údaj o místě trvalého pobytu odpovídající adrese objektu
- sdělení ohlašovny musí být vlastníkovi objektu doručeno do vlastních rukou

- způsob: CzechPOINT@office, formulář M64 - Poskytnutí údajů z agendového informačního systému evidence obyvatel podle adresy objektu
- správní poplatek: položka 3a sazebníku správních poplatků (zákon č. 634/2004 Sb.) – 30 Kč/první strana, 10 Kč/každá další i započatá strana
- je vhodné vlastníka poučit o nakládání s osobními údaji

Příklad:

Poučení o ochraně osobních údajů podle zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů

Zpracováním osobních údajů se rozumí jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel (tj. i vlastník objektu, kterému jsou údaje poskytnuty) systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky.

Zpracováním osobních údajů se dále rozumí zejména jejich shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace.

4.3 Poskytování v rámci úřadu

- přístup k údajům v ISEO, pokud takové oprávnění pro výkon agendy vyplývá z příslušného právního předpisu (ohlášené agendy v RPP) - prostřednictvím interních systémů úřadu a užití kompozitních služeb ISEO, případně formulářů zpřístupněných v prostředí CzechPOINT@office

5. Zrušení údaje o místu TP

Věcné břemeno (služebnost bytu) x osobní závazek

- služebnost bytu (§ 1297 OZ) - zapisuje se do katastru nemovitostí (služebnost vzniká tímto zápisem), působí „proti všem“ (přechází na nového vlastníka)
- osobní závazek – nezapisuje se do katastru nemovitostí, zavazuje jen toho, kdo takový závazek učinil

Zrušení TP za trvání registrovaného partnerství

- nelze aplikovat § 744 OZ o odvozeném užívacím právu manžela
- při splnění podmínek (zánik užívacího práva/odvolání souhlasu, neužívání objektu k bydlení) ohlašovna rozhodne o zrušení

Zrušení trvalého pobytu občanovi v nemovitosti ve vlastnictví obce

- starosta nemůže být zároveň navrhovatelem (účastníkem řízení) a oprávněnou úřední osobou, která ve věci rozhodne (starosta je vyloučen z projednávání a rozhodování věci z důvodu podjatosti podle § 14 odst. 1 SR), nemůže pověřit ani jinou osobu ve vztahu podřízenosti
- uplatní se ústavní zásada nemo iudex in causa sua (nikdo nemůže být soudcem ve své vlastní věci)
- vyloučení všech úředních osob – důvod pro delegaci podle § 131/4 SR

5.1 Vedení správního řízení

- předvolání účastníka řízení x vyrozumění o provedení úkonu → zvažovat, zda je nutná osobní účast účastníka řízení
- předvolání – nejméně pětidenní předstih (brát v úvahu dobu potřebnou na doručení!)
- dokazování - při ústním jednání, mimo ústní jednání, účastníci řízení musejí být předem vyrozuměni – to neplatí, pokud hrozí nebezpečí z prodlení
- výzva k realizaci práv dle § 36/3 SŘ

■ rozhodnutí

- ✓ náležitosti **výrokové části** (údaj o místě trvalého pobytu se ruší + údaj o novém § 10 odst. 5 ZEO/návrhu se nevyhovuje resp. návrh se zamítá); v případě společného řízení dělené výroky
- ✓ náležitosti **odůvodnění** – jasně, stručně a výstižně se vypořádat se zákonem stanovenými podmínkami (podání návrhu oprávněnou osobou – zánik užívacího práva/odvolání souhlasu – neužívání nemovitosti), je třeba reagovat na všechny námitky účastníků, vypořádat se s jejich požadavky na doplnění dokazování

5.2 Pravidla pro počítání času

▪ § 40 SŘ:

- ✓ do běhu lhůty se nepočítá den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin; v pochybnostech se za počátek lhůty považuje den následující po dni, o němž je jisto, že skutečnost rozhodující pro počátek běhu lhůty již nastala
- ✓ případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin,

- ✓ lhůta je zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu anebo je-li v tento den poštovní zásilka s podáním adresovaná tomuto správnímu orgánu podána držiteli poštovní licence
- ✓ pokud účastník nemůže z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta zachována, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně
- ✓ v pochybnostech se lhůta považuje za zachovanou, dokud se neprokáže opak

6. Ostatní

Doručování

- ✓ osobně
 - ✓ datová schránka
 - ✓ adresa pro doručování sdělená účastníkem
 - ✓ adresa pro doručování evidovaná v ISEO
 - ✓ adresa TP
- nutno dodržovat posloupnost

- občan může komunikovat s úřadem prostřednictvím datové schránky PFO – ano či ne? → ano
- úřad si může vybrat, jestli bude občanovi doručovat do datové schránky FO nebo PFO – ano či ne?
→ ne
- při doručování do datové schránky se uplatní fikce doručení – ano či ne? → ano

Digitální forma dokumentu

- sken dokumentu v papírové podobě opatřeného vlastnoručním podpisem – ano či ne? → ne
- vizualizace podpisu mi dává jistotu elektronického podpisu – ano či ne? → ne, je nutné ověření podpisu

Ověřování totožnosti

- fotografie OP v mobilním telefonu → ne
- elektronický OP → ano, aplikace eDoklady (od 1.července 2027 ORP, od 1. ledna 2025 ostatní obce)

Úmrtí českého občana v zahraničí

- zadání reklamace data úmrtí a/nebo místa úmrtí, zaslání podnětu zvláštní matrice (Úřad městské části Brno – střed, zvláštní matrika) k dořešení situace
- řeší metodický pokyn MV č. j. MV-47771-5/SC-2022 (rozeslaný pod č. j. KUZL 74148/2022 dne 1. září 2022 všem ORP)

Kontakty

Krajský úřad Zlínského kraje
Odbor právní a Krajský živnostenský úřad
oddělení státního občanství a přestupků

Mgr. Andrea Polehlová, andrea.polehlova@zlinskykraj.cz, 577 043 562

Ing. Zuzana Zetková, zuzana.zetkova@zlinskykraj.cz, 577 043 563

Bc. Jana Homolková, jana.homolkova@zlinskykraj.cz, 577 043 561

Mgr. Renáta Straková, renata.strakova@zlinskykraj.cz, 577 043 574

Děkujeme za pozornost.

Krajský úřad Zlínského kraje
Odbor právní a Krajský živnostenský úřad
oddělení státního občanství a přestupků

